

CEĻĀ UZ PIRMO ATKRASTES VĒJA PARKU

MISSION =
Latvia

Latvijai nav naftas urbumu vai vērtīgu derīgo izrakteņu, taču mums ir pieeja jūrai un vējam, kas ir nenovērtējams resurss un mūsdienu jaunais zelts. Latvijai ir, ar ko lepoties. Apņēmīgi, spējīgi un mērķtiecīgi cilvēki, kuri pierāda, ka MĒS VARAM arī ārpus valsts robežām. Izcili mākslas, kultūras, sporta un uzņēmējdarbības jomu pārstāvji ļauj mums izjust plašu emociju gammu. Mēs, LIAA, lepojamies arī ar to, ka varam dzīvot energodrošā valstī un Eiropas Savienības valstu vidū esam trešie lielākie atjaunīgās enerģijas lietotāji. Šīs vērtības ir mūsu dzinējspēks, lai darītu vēl vairāk, vēl drošāk un vēl "tīrāk".

Mūsaprāt, šos mērķus palīdzēs sasniegt Latvijas un Igaunijas kopprojekts ELWIND – daudzsološs pārrobežu projekts, kas kļūs par pirmo atkrastes vēja parku Latvijā. ELWIND ir potenciāls ik gadu Baltijas reģionā iegūt vairāk nekā 3,5 TWh tīras vēja enerģijas, nodrošinot Latvijas iedzīvotāju enerģētisko neatkarību. Lielisks iemesls lepoties, vai ne tā?

Mēs dzīvojam laikā, kad enerģētika vairs nav tikai ekonomikas virzītājspēks. Latvija kā daļa no Eiropas Savienības ir uzņēmusi skaidru virzienu uz zaļu un drošu enerģētikas sektoru. Apvienojot šos principus – savienojamību, tīru enerģiju un energodrošību –, mēs ne tikai reaģējam uz šodienas vajadzībām, bet arī proaktīvi veidojam ilgtspējīgu nākotni. Pāreja uz atjaunīgo energoresursu plašāku izmantošanu ir mūsu solījums nākamajām paaudzēm. Šis ceļš prasa drosmīgus lēmumus, aktīvu līdzdalību un kopīgu atbildību. Esmu pārliecināta, ka, īstenojot ELWIND projektu, varēsim patiesi lepoties ar sevi!

Laura Štrovalde

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA)
Investīciju piesaistes un uzņēmumu attīstības
departamenta direktore

Kas ir ELWIND?

ELWIND ir Latvijas un Igaunijas pārrobežu projekts atkrastes vēja parka būvniecībai Baltijas jūrā. Tas ir vērienīgs un videi draudzīgs atjaunīgās enerģijas projekts ar abu parku kopējo jaudu līdz 2 GW. ELWIND palielinās reģiona enerģētisko neatkarību un drošību un saglabās saprātīgas enerģijas cenas, tādējādi samazinot elektroenerģijas izmaksas uzņēmumiem un mājsaimniecībām. Turklāt tas radīs jaunas biznesa iespējas. ELWIND palīdzēs aizpildīt plaisu vietējā liela mēroga atjaunīgās enerģijas ražošanā un veicināt labāku atvērtā enerģijas tirgus darbību. Plānots, ka atkrastes vēja parks tiks uzbūvēts un uzsāks savu darbību līdz 2035. gadam.

Paredzams, ka ELWIND projekta priekšattīstīšanas darbi beigsies 2028. gadā ar plānoto izsoli, kurā atkrastes vēja teritorijas izmantošanas tiesības tiks nodotas kvalificētam attīstītājam.

ELWIND attīstības ceļš

2020–2022

Memoranda noslēgšana starp Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju un Igaunijas Republikas Ekonomikas un komunikāciju ministriju par sadarbības uzsākšanu un teritoriju izvēle

2024–2028

IVN un tehnisko pētījumu veikšana un izsoles nosacījumu gatavošana

2030–2035

Vēja parka būvniecība, pieslēguma izbūve un nodošana ekspluatācijā

2023

Projekta pieteikums Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) programmai, ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) procedūras uzsākšana un iepirkumu dokumentācijas gatavošana nepieciešamo pētījumu veikšanai

2029

Īstenota IVN procedūra un izsole

Latvijas
ELWIND vēja
parks atrašanās
vieta

Igaunijas
ELWIND vēja
parks atrašanās
vieta

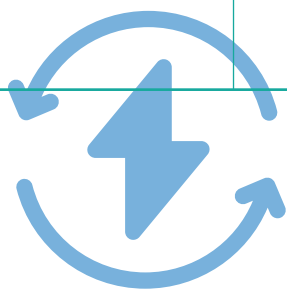
Indikatīvs hibrīda
starsavienojuma
koridors

Vērtību ķēde un ieguvumi Latvijai

Latvijas un Igaunijas atkrastes vēja enerģijas kopprojekta ELWIND attīstīšana sniedz vairākus ieguvumus, tai skaitā ļauj Latvijai proaktīvi piesaistīt investīcijas un veicināt inovāciju attīstību.

Lielāka energodrošība

Stabilas un pieņemamas elektroenerģijas cenas mājāsaimniecībās un uzņēmumos, būtiski uzsvērt arī valsts enerģētisko neatkarību.

Tīra enerģija

Elektroenerģijas ražošana no atjaunīgajiem energoresursiem, pakāpeniski pārtraucot fosilo energoresursu izmantošanu enerģijas ražošanā, kā arī ūdeņraža nozares attīstība.

Savienojamība

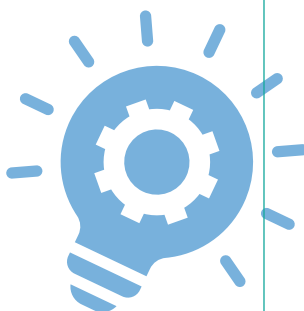
Jaudīgs starpvalstu elektroenerģijas pārvades tīkls. Tā attīstīšana ir viena no pamatvajadzībām ELWIND īstenošanai.

Darbaspēks

Vislielākais pieprasījums pēc darbiniekiem ir būvniecības laikā, taču ELWIND projekts radīs darbavietas arī elektroenerģijas ražošanas laikā, kas ilgs vismaz 25 gadus. Latvijā un īpaši Kurzemes piekrastē tiks radītas labi apmaksātas darbavietas, arī tādās jomās kā energoefektivitāte, transports un loģistika, vēja turbīnu apkope, enerģijas apgāde un tās uzglabāšana.

Inovācijas un jauni produkti vai pakalpojumi

ELWIND projekta īstenošana sniegs ieguldījumu arī saistīto enerģētikas un klimata politikas mērķu sasniegšanā, tai skaitā energoefektivitātes, enerģētiskās drošības un siltumnīcefektu izraisošo gāzu samazināšanas jomās. Strādājot pie projekta, tiks veicināta jaunu produktu un pakalpojumu attīstība dažādās jomās.

Izglītība, apmācības un izglītības programmas

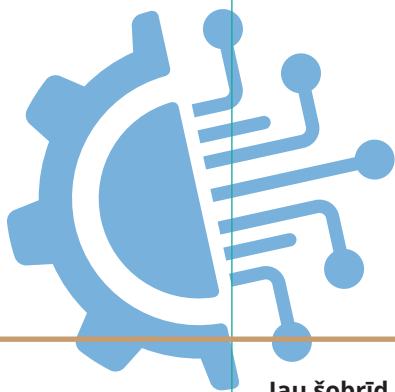
Lai aktīvāk iesaistītu vietējo sabiedrību un vietējos cilvēkus, jau šobrīd Latvijas izglītības iestādēs apgūstamas vēja parka būvniecībā un apsaimniekošanā vajadzīgās prasmes un profesijas (vēja turbīnu mehāniķi un tehniķi, atjaunīgo energoresursu speciālisti, programmētāji, viedās elektroinženierijas speciālisti, vides inženieri, robotikas speciālisti u. c.).

Pētniecība un attīstība

Plašas iespējas jūras un jūras tehnoloģiju pētniecībā, zinātnisko institūtu darbības paplašināšanā, arī nozares jaunuzņēmumu radīšanā.

Tiesiskais regulējums

Pārskatāma un saprotama normatīvā regulējuma izveide, sabalansējot nacionālās un investoru intereses. Raitāka atļauju izsniegšana nepieciešama ne tikai ELWIND, bet arī citiem liela mēroga investīciju projektiem.

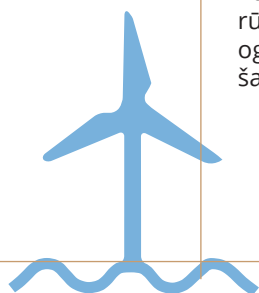
Infrastruktūras attīstība un jaunas uzņēmējdarbības iespējas

Līdz ar ELWIND projekta ieviešanu plānotas investīcijas elektroenerģijas tīkla stiprināšanā, autoceļos. Plašas iespējas paveras arī Liepājas, Ventspils, Rīgas un Salacgrīvas ostām, kuras var kļūt par reģionālajiem apkalpošanas centriem Latvijas, Igaunijas un Lietuvas atkrastes vēja parkiem gan to būvniecības, gan ekspluatācijas laikā.

Jau šobrīd uzņēmumi iesaistīti dažādos investīciju un attīstības projektos.

Fokker Next Gen	2023. gada decembrī parakstīts memorands starp Ekonomikas ministriju un <i>Fokker Next Gen</i> par ieceri ražot ar ūdeņraža dzinēju darbināmas pasažieru lidmašīnas Liepājas lidostas teritorijā, kas veicinās aviācijas nozares dekarbonizāciju.	Integrējot videi draudzīgu atkrastes vēja enerģiju zaļā ūdeņraža ražošanā, lai nodrošinātu degvielu <i>Fokker Next Gen</i> ar ūdeņraža dzinēju darbināmajām lidmašīnām, tiek ne tikai īstenots uz nākotni vērstis risinājums, bet arī sperts būtisks solis ceļā uz ilgtspējīgu aviāciju. Šī sinerģija var palīdzēt sasniegt emisiju samazināšanas mērķus, samazināt ekspluatācijas izmaksas un veicināt tīrākas un ilgtspējīgākas aviācijas nozares attīstību.
Liepājas speciālā ekonomiskā zona (LSEZ) un SIA "CIS Liepaja"	Norvēģijas, Zviedrijas un Latvijas uzņēmumu kopprojekta <i>CIS Liepaja</i> mērķis ir izveidot atjaunīgās enerģijas kompleksu "Power to X termināls Liepājas ostā". 2024. gada novembrī "zaļā" ūdeņraža un "zaļā" amonjaka ražotnes izveidei Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā piemērota IVN procedūra.	Anete Kleinberga <i>Fokker Next Gen Latvia</i> izpilddirektore
Van Oord, Euroports un Smulders	<i>Van Oord</i> un <i>Euroports</i> plāno izveidot modernu termināli Liepājā, kas atbalstīs atkrastes vēja parkus visā Baltijas jūrā, optimizēs piegādes ķēdes un samazinās emisijas. 2024. gada aprīlī tika parakstīta vienošanās par konsorcijs izveidi starp <i>Van Oord</i> , <i>Euroports</i> un <i>Smulders</i> .	Infrastruktūras un loģistikas spēju attīstība ir būtiska, lai atbalstītu atkrastes vēja nozares izaugsmi Baltijas reģionā. Kā vadošais ostu operators <i>Euroports</i> atzinīgi vērtē iniciatīvas, kas veicina ostu kapacitātes palielināšanu un stiprina nozares piegādes ķēdes.
PurpleGreen Energy C	<i>PurpleGreen Energy C</i> iecerējis būvēt "zaļā" amonjaka rūpnīcu Ventspils brīvostas teritorijā. Investīciju apjoms, ko plānots ieguldīt ražotnes izveidē, var sasniegt vairāk nekā 1,3 miljardus eiro. Par izpētes darbu sākšanu rūpnīcas būvniecībai 2023. gada novembrī parakstīts līgums ar Ventspils brīvostas pārvaldi.	Filips Berkman <i>Euroports</i> stratēģiskās attīstības direktors
NORSAF	<i>NORSAF</i> parakstījis nodomu protokolu ar SIA <i>CIS Liepaja</i> par "zaļā" ūdeņraža iegādi un līgumu par teritorijas rezervāciju rūpnīcas attīstībai. Tas nepieciešams, lai izveidotu ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF) ražošanas rūpnīcu, kā arī CO2 eksporta termināli – rūpniecībā un enerģētikā emitētā un savāktā oglekļa dioksīda uzglabāšanai un transportēšanai.	Pašlaik norit <i>LSEZ NORSAF</i> SAF ražotnes un CO2 termināla "Projekta priekšizpētes" process, un tuvākajā laikā tiks sākti ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējais izvērtējums. Paredzēts, ka pēc projekta realizēšanas no <i>CIS Liepaja</i> iegādāsimies ap 25 000 tonnu zaļā ūdeņraža gadā, un tāda apjoma nodrošināšanai atkrastes vēja enerģija būs ļoti nozīmīgs resurss ražošanas nodrošināšanai. Mūsu kopīgais mērķis ir veicināt enerģētikas nozares un Kurzemes piekrastes attīstību.

ELWIND projekta soļi

2023. gada februāris

LIAA noslēdz līgumu ar Igaunijas Vides investīciju centru (KIK) par sadarbības uzsākšanu un iesniedz projekta pieteikumu Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) programmā.

2023. gada aprīlis

LIAA piedalās vēja enerģijas konferencē *WindEurope* Kopenhāgenā – plaša mēroga konferencē, kurā informē par galvenajām vēja enerģijas attīstības tendencēm Eiropā, notiek diskusijas par visiem vēja enerģijas aspektiem (piegādes ķēdēm, atļaujām, tīkliem, ilgtspēju, finansēm, resursu novērtēšanu un citiem jautājumiem), kā arī sniedz ieskatu turpmāko gadu tendencēs.

LIAA piedalās un atbalsta Baltijas valstu lielākās vēja enerģijas konferences *WindWorks. Moving Energy* rīkošanu. Tā notiek Rīgā, piedaloties ELWIND projekta pārstāvjiem.

Dažādu valstu nozares eksperti, politikas veidotāji, uzņēmēji un citi nozares speciālisti dalās pieredzē un diskutē par likumdošanas jautājumiem, starpvalstu savienojumu paplašināšanu, jauniem elektroenerģijas akumulācijas risinājumiem, kā arī vietējo uzņēmēju biznesa iespējām plānoto vēja parku izveidē un to uzturēšanā.

2023. gada jūlijs

ELWIND saņem atbalstu no Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras *CINEA* 18,7 miljonu eiro apmērā. Piešķirtais līdzfinansējums sniegs iespēju veikt kvalitatīvus pētījumus, lai noskaidrotu Latvijas un Igaunijas ELWIND atkrastes vēja parka teritoriju ietekmi uz vidi, kā arī izplānotu vēja parka un elektroenerģijas pārvades tīklu starpvalstu savienojumus un pieslēgumus sauszemes elektropārvades tīklam.

2023. gada augusts

Pirms oficiālās sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ELWIND rīko informatīvos seminārus Pāvilostā un Jūrkalnē, lai veicinātu sabiedrības izpratni un sniegtu iedzīvotājiem iespēju uzdot jautājumus klātienē.

Semināros iedzīvotāji uzzina par plānotajām aktivitātēm, IVN procedūras turpmākajiem soļiem, veicama-jiem pētījumiem un citiem jautājumiem.

2024. gada janvāris

2024. gada sākumā veikta aptauja par Latvijas iedzīvotāju attieksmi pret atkrastes vēja parkiem un ieceri būvēt atkrastes vēja parku Kurzemē.

Aptaujas dati liecina, ka par piemērotāko vietu jaunu vēja enerģijas parku izveidei 77 % Latvijas respondentu uzskata jūru. Turklāt Latvijas iedzīvotāji kopumā (65 %) noteikti vai drīzāk atbalsta ieceri būvēt vēja parku Kurzemes atkrastē. Plašāk – ej.uz/ELWINDaptauja

77%

Latvijas iedzīvotāju par piemērotāku vietu vēja parku izveidei uzskata jūru

44,2%

Pilnībā piemērota

33,2%

Drīzāk piemērota

6,1%

Drīzāk nepiemērota

6,2%

Grūti pateikt

10,4%

Pilnībā nepiemērota

ELWIND uzsāk sadarbību ar tehniskā konsultanta pakalpojumu īstenotāju, Nīderlandes uzņēmumu *Ventolines*, kas sniedz atbalstu ietekmes uz vidi un tehnisko pētījumu iepirkumu dokumentācijas sagatavošanā.

2024. gada marts

ELWIND piedalās vēja enerģijas konferencē *WindEurope* Bilbao. Trīs dienu pasākumā LIAA pārstāvji iepazīstina interesentus gan ar projektu, gan enerģētikas nozares aktualitātēm Latvijā, notiek desmitiem diskusiju par vēja enerģijas nozīmi darbavietu radīšanā, dabas aizsardzībā, energoapgādes drošībā, ekonomiskajā konkurētspējā, sadarbībā ar vietējām kopienām, tendencēm un būtiskākajiem jaunumiem ES tiesību aktu jomā.

2024. gada aprīlis

Arī 2024. gadā LIAA ir vieni no Baltijas valstu lielākās vēja enerģijas konferences *WindWorks*. *Connecting Industries* atbalstītājiem. Prezentējot ELWIND projektu nozares investoriem, LIAA uzsver vēja enerģijas nākotni Latvijā.

Konferencē ārvalstu un vietējie eksperti diskutē par vēja enerģijas projektu ieviešanas tempu kāpināšanu, lai veicinātu reģiona enerģētisko pašpietiekamību un drošību.

ELWIND projekta pārstāvis uzstājas Baltijas jūras biznesa dienu paneļdiskusijā (*Baltic Sea Business Day*) Rostokā, galveno uzmanību pievēršot starptautiskajai sadarbībai pētniecības un izstrādes jomā, Baltijas jūras ekoloģiskajam stāvoklim, digitalizācijai, ūdeņraža lomai loģistikas sektorā, kā arī citiem jautājumiem. Lepojamies, ka varam skaidrot ELWIND nozīmi valstiskā mērogā un iepazīstināt ar ekspertīzes rezultātiem.

2024. gada septembris

ELWIND pārstāvji piedalās izstādē un konferencē *WindEnergy* Hamburgā.

Projekta pārstāvji sniedz informāciju investoriem, piedalās B2B kontaktbiržā, tiekas ar institucionālajiem partneriem, kā arī stiprina attiecības ar LIAA Vācijas pārstāvniecības vadītāju.

ELWIND komanda organizē un kopā ar Liepājas valstspilsētas, Ventspils un Dienvidkurzemes novada pašvaldību, kā arī Kurzemes plānošanas reģiona un Klimata un enerģētikas ministrijas pārstāvjiem iepazīst Nīderlandes atjaunīgās enerģijas nozari.

Latvijas, Lietuvas un Igaunijas pašvaldību un reģionu pārstāvji apmeklē Nīderlandi, lai iepazītos ar vēja parku *Fryslân* un gūtu vērtīgu informāciju no vietējiem iedzīvotājiem, pašvaldībām un uzņēmumiem.

2024. gada oktobris

Arī oktobrī ELWIND iesaistās brauciena organizēšanā un kopā ar Baltijas valstu delegāciju dodas vizītē uz Dāniju, lai tādējādi proaktīvi piedalītos sabiedrības izglītošanā, kā arī apgūtu Latvijai lietderīgu starptautisku pieredzi.

Pašvaldību pārstāvji un viedokļu līderi no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas kopā ar ELWIND komandu dodas iepazīt dažādu atjaunīgās enerģijas projektu ieviešanu, sadarbības procesus starp pašvaldībām un vietējo kopienu.

2024. gada novembris

ELWIND piedalās Baltijas un Ziemeļvalstu enerģētikas konferencē Tallinā, kurā tiekas vairāk nekā 100 enerģētikas nozares vadītāju no visa reģiona. Ekspertu paneldiskusijā ELWIND pārstāvis pastāsta, kā jūras vēja enerģijas iespējas iecerēts izmantot projekta attīstībā.

ELWIND uzsāk sadarbību par ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu ar vienu no lielākajiem vides konsultāciju uzņēmumiem Baltijā SIA *Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*, kas veiks IVN kopā ar sadarbības partneri *Tetra Tech RPS Energy*, kam ir plaša pieredze konsultāciju un inženiertehnisko pakalpojumu sniegšanā atjaunīgās enerģijas projektiem visā pasaulē.

INSPIRING
ENVIRONMENT

Gada nogalē ELWIND piedalās izstādē un konferencē *Offshore Energy* Amsterdamā – pasākumā visai atkrastes enerģētikas nozarei, kurā uzņēmumi un nozares speciālisti veido kontaktus, iepazīstas ar jaunākajiem sasniegumiem un inovācijām. ELWIND tiekas ar interesentiem un pārrunā jautājumus par gaidāmajiem pētījumu iepirkumiem un citām sadarbības iespējām.

ELWIND mērķis ir veicināt pāreju uz zaļās enerģijas iegūvi Igaunijā un Latvijā, enerģētisko neatkarību un drošību, kā arī inovāciju attīstību, piesaistot investīcijas un nodrošinot izdevīgas elektroenerģijas cenas mājāsaimniecībām un uzņēmumiem. Pēc Igaunijas un Latvijas valstu pasūtījuma ir veikta rūpīga priekšizpēte, analizējot dažādus vides, sociāli ekonomiskos un tehniskos kritērijus (iespējamo ietekmi uz putniem, zivīm un dabu kopumā, kā arī jūras gultnes, ledus un vēja apstākļus), lai atrastu piemērotāko vietu potenciālajam atkrastes vēja parkam.

~ 500

darbavietu būvniecības
un darbības posmā

~ 50

jaundibinātu
uzņēmumu

15 GW

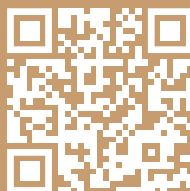
Latvijas atkrastes vēja
enerģijas potenciāls

Zemāka
elektroenerģijas
cena

Power to X

jeb ūdeņraža nozares attīstība

Plašāk
www.elwindoffshore.eu/lv

MISSION =
Latvia

Projekta attīstītāji

<https://www.liaa.gov.lv/lv>

<https://kik.ee/en>

The bottom half of the page features a decorative background with blue wavy lines and a large teal shape in the bottom right corner. A brown shape is also visible on the left side of the wavy lines.

MISSION =
Latvia